

Projectplan Waterwet

Herinrichting de Hooge Boezem achter Haastrecht
Vastgesteld door het college van Dijkgraaf en
Hoogheemraden op 30 juli 2013

projectnr. 405616
revisie D2
30 juli 2013

auteur(s)

M.L.B.D. Veldhoen
A.J. van Houwelingen

Opdrachtgever

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Postbus 550
3990 GJ Houten

datum vrijgave	beschrijving revisie D2	goedkeuring	vrijgave
30-07-2013	Ontwerp Projectplan - Projectplan (D2)	A.J. van Houwelingen	R. Westrik
31-01-2013	Definitief D1	A.J. van Houwelingen	R. Westrik
04-01-2013	Definitief	A.J. van Houwelingen	R. Westrik
29-10-2012	Concept	A.J. van Houwelingen	R. Westrik

Titel: Projectplan Waterwet
Herinrichting de Hooge Boezem achter Haastrecht

Projectnummer HDSR: 405616

Referentienummers: DM#515122

Goedgekeurd door: R. Kastelein

Paraaf goedgekeurd: ...

Gecontroleerd: A. van Houwelingen

Vrijgave: R. Westrik

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Postbus 550
3990 GJ Houten

Telefoon: (030) 634 57 00
E-mail: info@hdsr.nl

Tekstbijdragen:
M.L.B.D. Veldhoen
A.J. van Houwelingen

Datum van uitgave:
Vastgesteld door het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden op 30 juli 2013

Inhoud

blz.

1	Deel I: Herinrichting de Hooge Boezem achter Haastrecht	3
1.1	Aanleiding en doel	3
1.1.1	<i>Huidige situatie</i>	3
1.1.2	<i>Toekomstige situatie</i>	3
1.1.3	<i>Gewenste verandering</i>	3
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	3
1.2.1	<i>Projectgrenzen</i>	3
1.3	Beschrijving van de gewenste situatie.....	3
1.3.1	<i>Calamiteitenberging en EHS</i>	4
1.3.2	<i>Maatregelen</i>	4
1.3.3	<i>Bergingscapaciteit</i>	5
1.4	Beschikbaarheid gronden.....	5
1.5	Effecten van het plan	5
1.5.1	<i>Positieve effecten</i>	5
1.5.2	<i>Negatieve effecten</i>	6
1.5.3	<i>Beperking nadelige effecten van het plan</i>	6
1.6	Wijze van uitvoering	6
1.6.1	<i>Bestek</i>	6
1.6.2	<i>Planning</i>	6
1.7	Voorzieningen m.b.t. voorkoming of beperking negatieve effecten	7
1.7.1	<i>Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering</i>	7
1.7.2	<i>Financieel nadeel</i>	8
1.8	Legger, beheer en onderhoud	8
1.8.1	<i>Legger</i>	8
1.8.2	<i>Beheer en onderhoud</i>	8
1.9	Samenwerking	9
2	Deel II: Verantwoording	10
2.1	Verantwoording op basis van wet- en regelgeving	10
2.1.1	<i>Toetsing Waterwet</i>	10
2.1.2	<i>Overige wet- en regelgeving</i>	12
2.2	Verantwoording op basis van beleid	12
2.2.1	<i>Toets beleid hoogheemradschap Stichtse Rijnlanden</i>	12
2.2.2	<i>Toets overig beleid</i>	12
2.3	Verantwoording van de keuzen in het project	13
2.3.1	<i>Waterberging</i>	13
2.3.2	<i>Ecologie</i>	13
2.3.3	<i>Recreatie</i>	14
2.3.4	<i>Cultuurhistorie</i>	14
2.3.5	<i>Kabels en leidingen</i>	14
2.4	Benodigde vergunningen en meldingen	14
3	Deel III: Rechtsbescherming	16
3.1	Procedure	16
4	Deel IV: Bijlagen	17

Bijlage 1: Bronvermelding.....	0
Bijlage 2: Topografische situatie	1
Bijlage 3: Uitvoeringsplan (DO) d.d. 29-10-2012	1
Bijlage 4: Vastgestelde bestemmingsplankaart.....	1
Bijlage 5: locatie verlaten gasboorpunt NAM	1

1 Deel I: Herinrichting de Hooge Boezem achter Haastrecht

1.1 Aanleiding en doel

1.1.1 Huidige situatie

De Hooge Boezem achter Haastrecht ligt aan het riviertje de Vlist, de grens tussen de Krimpenerwaard en de Lopikerwaard. Het gebied is 45 ha groot waarvan 35 ha is gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur.

In 2003 is een inrichtingsvisie opgesteld voor de inrichting van de Hooge Boezem, waarin een aantal aspecten naar voren komen: waterberging, natuurontwikkeling, cultuurhistorie en recreatie. Deze visie is onderschreven door betrokken partijen (Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Provincie Zuid-Holland, Stichting het Zuid-Hollands Landschap, Gemeente Vlist en Stichting gemaal de Hooge Boezem). De provincie Zuid-Holland, Stichting het Zuid-Hollands Landschap en het waterschap hebben de inrichtingsvisie in 2010 laten actualiseren en een inrichtingsplan opgesteld.

De gronden zijn in beheer overgedragen aan Stichting het Zuid-Hollands Landschap. In 2010 is in opdracht van de Provincie Zuid-Holland een doorgaande fietsverbinding door het gebied gerealiseerd.

1.1.2 Toekomstige situatie

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft Oranjewoud opdracht gegeven om het door Dienst Landelijk Gebied opgestelde inrichtingsplan "natuurontwikkeling en waterberging in de Hooge Boezem achter Haastrecht" d.d. 1 november 2011 om te vormen naar een Definitief Ontwerp (DO). Uitgangspunt voor dit DO is variant B, waarin het inrichtingsplan voorziet in waterberging gecombineerd met natuurontwikkeling. Voorliggend projectplan is gebaseerd op het DO.

1.1.3 Gewenste verandering

Door het uitvoeren van de herinrichtingmaatregelen wordt in de Hooge Boezem achter Haastrecht een calamiteitenwaterberging aangelegd en wordt het gebied optimaal ingericht voor de vanuit EHS gewenste natuurdoeltypen.

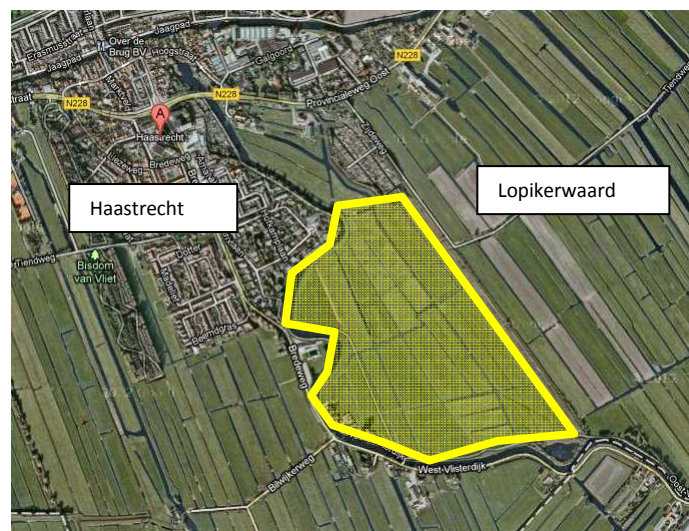
1.2 Ligging en begrenzing plangebied

1.2.1 Projectgrenzen

Het projectgebied ligt ten zuidoosten van de bebouwde kom van Haastrecht in de gemeente Vlist en valt binnen het beheergebied van het hoogheemraadschap.

Aan de west en zuidzijde wordt het gebied omsloten door de Vlist. Aan de noordoostzijde grenst het gebied aan de Zijdeweg (figuur 1). Het projectgebied grenst aan het beheergebied van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

Het gebied is momenteel voor het grotendeels in gebruik als grasland (*standweide*). In de afgelopen jaren is een deel van het gebied ingericht waarbij percelen zijn omgevormd tot *rietland* en *ruig grasland*.

Figuur 1: Ligging en grootte van het projectgebied nabij kern Haastrecht (bron: Google Maps 2012)

1.3 Beschrijving van de gewenste situatie

1.3.1 Calamiteitenberging en EHS

In 2011 heeft HDSR samen met Stichting het Zuid-Hollands Landschap het bestaande inrichtingsplan aangepast en een keuze gemaakt ten aanzien van calamiteitenberging en natuurdoeltypen. De herinrichting van de Hooge Boezem is primair gericht op het realiseren van een calamiteitenberging voor water en secundair op het ontwikkelen van gewenste natuurdoeltypen.

Door te compartimenteren is het mogelijk om sommige delen frequenter te gebruiken dan andere delen.

Compartiment 1 zal in eerste instantie gebruikt worden. Indien noodzakelijk zullen ook, in chronologische volgorde, compartiment 2 en 3 gebruikt worden. De ontwikkeling van natuurdoeltypen is afgestemd op de volgorde van water inlaten. Compartiment 1 zal uit rietland bestaan terwijl compartiment 2 en 3 een minder frequente overstroming wensen. Echter, noodzaak voor waterberging gaat voor de ontwikkeling / behoud van de natuurdoeltype.

De uitgangspunten ten aanzien van hoeveelheden, vormgeving en te wijzigen of aan te leggen waterstaatswerken zijn beschreven in het *uitvoeringsplan*, dat als bijlage 2 is toegevoegd aan dit *projectplan*.

1.3.2 Maatregelen

In Figuur 2 is op hoofdlijnen weergegeven welke herinrichting gaat plaatsvinden.

In het gebied worden drie compartimenten ten behoeve van de waterberging gerealiseerd. Hiervoor worden kades aangelegd en dienen meerdere duikers te worden verwijderd, aangelegd of aangepast. Verder wordt het terrein ingericht voor de ontwikkeling van natuurdoeltypen *Rietland* en *Open water*. De bestaande standweide in de noordhoek blijft ongewijzigd.

Dit leidt concreet tot het uitvoeren van de volgende maatregelen:

- Aanleg compartimenteringskade;

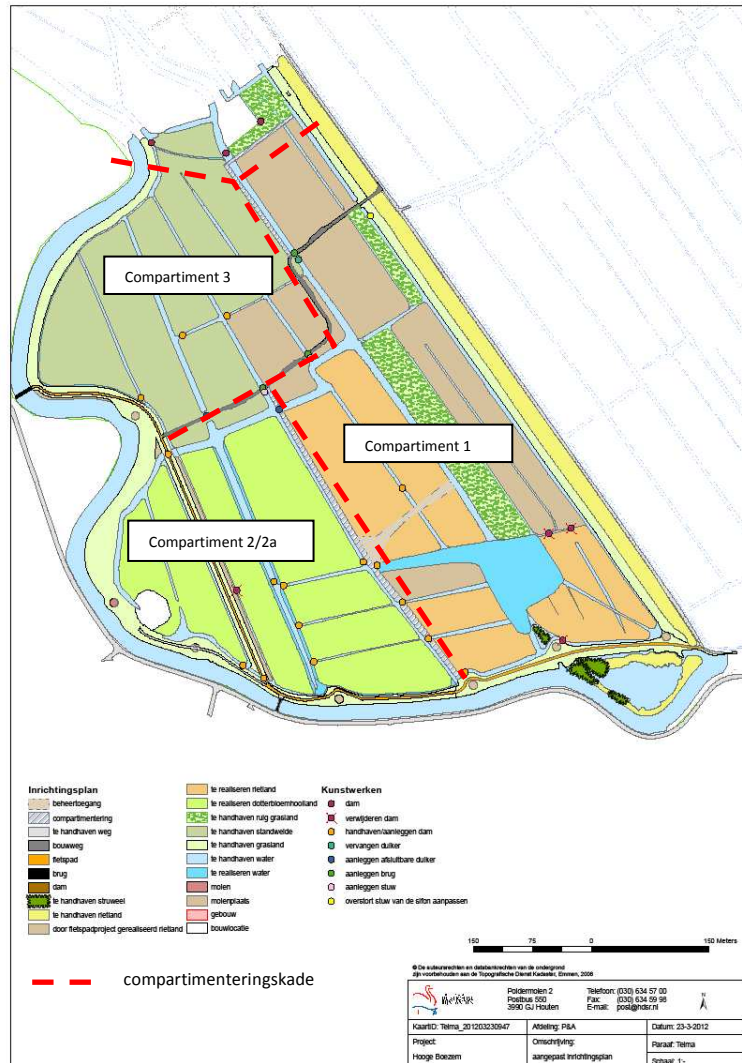
Hiermee wordt een fysiek scheiding tussen drie gebieden aangelegd waarmee gestuurd kan worden bij het inlaten van water tijdens calamiteiten;

- Aanleg en aanpassing van dammen en duikers;

Enkele dammen worden verwijderd. Verder worden nieuwe, afsluitbare duikers geplaatst zodat het water gecontroleerd wordt ingelaten;

- Ontgravingen ten behoeve van Rietland, Open water en Dotterbloemhooiland;

De ontgravingen sluiten goed aan op de waterbergingsdoelstelling.

Figuur 2: herinrichting binnen projectgebied op hoofdlijnen

1.3.3 Bergingscapaciteit

Het projectgebied is verdeeld in 3 compartimenten om het water gefaseerd te kunnen binnenlaten. Daarbij wordt compartiment 1 het meest frequent gebruikt en compartiment 3 alleen indien het noodzakelijk is.

In tabel 1 is een toelichting op de waterbergingscapaciteit in het plangebied (polder) weergegeven.

Compartimentsnr.	natuurdoeltype	waterhoogte [m]	inhoud [m ³]
compartiment 1	rietland/open water	0,30	40.542
compartiment 2 / 2a	dotterbloemhooiland	0,10-0,20	15.818
compartiment 3	standweide	0,05-0,20	17.138
Totaal			73.498

Tabel 1: Toelichting waterbergingscapaciteit in het plangebied

De calamiteitenberging zal naar verwachting 1 keer per 5 jaar gebruikt worden. Inzet van compartiment 1 kan indien noodzakelijk vaker plaatsvinden.

1.4 Beschikbaarheid gronden

Kadastrale gegevens

Het projectgebied omvat diverse percelen met verschillende eigenaren.

De geplande werkzaamheden liggen voornamelijk op het grondgebied van Stichting Zuid Hollands Landschap. Deze partij is om die reden betrokken bij de voorbereiding. In tabel 2 zijn de kadastrale gegevens aangegeven.

Perceel	Eigenaar
HTT01 F 30 G 0	Stichting Zuid-Hollands Landschap
HTT01 F 33 G 0	Stichting Zuid-Hollands Landschap
HTT01 F 37 G 0	Stichting Zuid-Hollands Landschap
HTT01 F 442 G 0	Stichting "Het Zuid-Hollands Landschap"
HTT01 F 31 G 0	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
HTT01 F 32 G 0	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
HTT01 F 34 G 0	Gemeente Vlist

Figuur3; kadastrale grenzen

1.5 Effecten van het plan

1.5.1 Positieve effecten

- Door de herinrichting wordt het gebied geschikt gemaakt als calamiteitenberging. Indien nodig kan het gebied gebruikt worden om de boezem van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel te ontlasten.
- Het gebied wordt geschikt gemaakt voor de ontwikkeling van de gewenste natuurdoeltypen, hierdoor krijgt het gebied een grotere diversiteit. Passend bij de waterbergingsopgave worden 3 natuurdoeltypen ontwikkeld:
 - grasland met standweide;
 - bloemrijk grasland;
 - rietland.

De lange gradiënten zorgen voor een afwisseling van het landschap waardoor flora en fauna zich

kan vestigen en ontwikkelen. Er ontstaan meer mogelijkheden voor water- en vochtminnende soorten.

- De toename van water- en oeverplanten zorgt mogelijk voor een zuiverende werking van het water door bezinking van slib tussen de planten. Met name Rietvegetaties zorgen voor opname van o.a. stikstof en fosfor wat bijdraagt aan de verbetering van de waterkwaliteit.

1.5.2 Negatieve effecten

- Door ontgraving, vervoer en verwerking van het gebied is het mogelijk dat de bodemstructuur verstoord raakt.
- Voor de te treffen maatregelen is een natuurtoets uitgevoerd. De uitkomst is tweeledig:
 1. het gebied wordt verstoord wat effect kan hebben op de aanwezige flora en fauna. De werkzaamheden zijn echter van tijdelijke aard. Na afloop van de uitvoering is het gebied geschikt voor de ontwikkeling van natte natuurdoeltypen;
 2. het gebied wordt natter waardoor weidevogels minder broedgelegenheid hebben. Dit is een blijvend effect.
- De calamiteitenberging (overstroming) kan een negatief effect hebben om de aanwezige flora en fauna. Een dergelijke berging is echter naar verwachting eens in de 5 jaar noodzakelijk. Het effect vindt incidenteel plaats en is tijdelijk van aard. De nadelige invloed wordt om die reden als klein beschouwd.

1.5.3 Beperking nadelige effecten van het plan

- De uit te voeren werkzaamheden zijn van tijdelijke aard maar zullen zo zorgvuldig mogelijk tot stand worden gebracht.
- De effecten naar aanleiding van de waterberging zijn eveneens van tijdelijke aard en kunnen anderzijds niet voorkomen of beperkt worden
- De locatie van de standweiden, waar weidevogels broeden, is als laatste compartiment ingericht. Zodoende is het mogelijk dat de standweiden minder frequent onder water komen te staan
- Wanneer de piekberging gebruikt wordt vindt tijdig goed overleg met grondeigenaren plaats, zodat fauna verplaatst kan worden en schade kan worden beperkt.

1.6 Wijze van uitvoering

1.6.1 Bestek

Op basis van het Definitieve Ontwerp (DO) maakt het waterschap een bestek. In het bestek worden de diverse werkzaamheden in technische zin uitgewerkt.

De nadere uitvoeringswijze en uitvoeringsmethodieken zijn vrij aan de aannemer, maar wel onder de wettelijk geldende bepalingen en specifieke randvoorwaarden die in deel III van het bestek worden vastgelegd.

Met name het verplaatsen van vrij te komen grond zal bepalend zijn voor de werkvolgorde. De volgorde is ter keuze aan de aannemer maar dient voorafgaand aan het werk middels een werkplan voorgelegd te worden aan de directie ter goedkeuring. Indien situaties te verwachten zijn die tegenstrijdig zijn met de uitgangspunten m.b.t. de waterberging en natuurontwikkeling zal het plan afgekeurd worden.

1.6.2 Planning

Dit jaar (2013) vindt de voorbereiding op de uitvoering plaats. Het projectplan dient te worden vastgesteld, de benodigde vergunningen dienen te worden aangevraagd en er moet nog een aantal onderzoeken worden uitgevoerd (o.a. bodemonderzoek). In de tweede helft van 2013 kan het plan daadwerkelijk worden uitgevoerd en opgeleverd. [4]

1.7 Voorzieningen m.b.t. voorkoming of beperking negatieve effecten

Deze paragraaf beschrijft de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van nadelige gevolgen tijdens de uitvoeringsfase.

1.7.1 *Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering*

Logistiek

Eventueel kan overlast van werkverkeer optreden. Hierover vindt afstemming plaats met gemeente Haastrecht aangezien zij bevoegd gezag zijn.

Te denken valt aan het kruisen van fietsverkeer met bouwverkeer en het openbreken van het fietspad t.b.v. de aanleg van duikers. Op drie locaties is dat het geval (DM16, DM19 en CI2; zie bijlage 3 tekening 250883-S-02-01). Tijdens de uitvoering wordt van de aannemer verlangd om de deze duikers in één werkgang te realiseren zodat een afsluiting van het fietspad eenmalig hoeft plaats te vinden. Deze voorwaarde wordt in het bestek als eis benoemd.

Waterhuishouding

De aannemer dient voorzieningen te treffen om te borgen dat het peilbeheer en een vrije wateraanvoer en -afvoer onbelemmerd kan plaatsvinden. Deze randvoorwaarden zullen in het bestek vastgelegd worden.

Bodem

Ten gevolge van de uitvoering kan de draagkracht van het terrein afnemen. Daarom worden rijplaten gebruikt waar nodig. Naar verwachting zullen de werkzaamheden aan het einde van de zomer plaatsvinden wat bijdraagt aan het voorkomen van bodemverdichting. Daarbij zullen randvoorwaarden m.b.t. de Flora en fauna wet, welke zijn vastgelegd in de Gedragscode voor Waterschappen, in acht worden genomen.

Inzet van materieel met beperkte aslast valt aan te bevelen. In het bestek zullen dergelijke randvoorwaarden en mogelijke schadebedragen worden opgenomen.

Ecologie

Ter voorkoming van schade aan de natuur dient de aannemer rekening te houden met de conclusies uit de natuurtoets (zie DO), en wet- en regelgeving.

Uit de natuurtoets [3] voor de Hooge Boezem is gebleken dat:

1. De steekproefsgewijze bemonstering van de watergangen heeft aangetoond dat zich in de te vergraven poldersloot geen strikt beschermde soorten bevinden die de voorgenomen werkzaamheden in het kader van de inrichting van de Hoge Boezem te Haastrecht kunnen beïnvloeden. Wel is een (niet strikt) beschermde soort aangetroffen, de Kleine modderkruiper.
2. De werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, i.c. de Kleine modderkruiper, moeten worden afgestemd op de richtlijnen die voor deze soort zijn gegeven in de protocollen voor zorgvuldig handelen van het Ministerie van EL&I (DLG, 2011).
3. De volgende maatregelen worden voorgesteld / voorgeschreven voor de voorgenomen werkzaamheden:
 - De werkzaamheden dienen bij voorkeur niet plaats te vinden tijdens de voortplantingsperiode (april - juni) en de overwintering (november - februari) van de Kleine Modderkruiper.
 - Het afgraven van de oever dient met een graafmachine met brede bak met gladde rand uitgevoerd te worden.
 - Voorgaande aan het afgraven van de oever dient de grond/bagger vanaf het waterniveau door de graafmachine eerst voorwaarts in het water geschoven te worden.

Indien de werkzaamheden conform het bovenstaande werkprotocol wordt uitgevoerd, worden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden en zijn vanuit flora en fauna geen belemmeringen voor de uitvoering.

In het uitvoeringsplan zijn geen mitigerende maatregelen opgenomen ten behoeve van omwonenden. De reden hiervan is dat het hoogheemraadschap geen concrete nadelen verwacht ten gevolge van de uitvoering en het plan.

Grondverzet

Om de waterberging te kunnen realiseren is grondverzet nodig. Er wordt getracht zoveel mogelijk te grond te verwerken in het projectgebied, namelijk in de compartimenteringkade en het op te hogen wandelpad (verlengde Zijdeweg). Op die manier wordt het aantal verkeersbewegingen, en daarmee een verstoring van de bodemstructuur, beperkt gehouden. Overblijvende grond zal worden afgevoerd naar een nadere te bepalen locatie, in overleg met bevoegd gezag.

Kabels en leidingen

Binnen het plangebied ligt een verlaten gasboorpunt van de NAM en er ligt een KPN leiding.

- De aannemer dient rekening te houden met de ligging van het verlaten gasboorpunt;
- De KPN leiding wordt ongemoeid gelaten, er wordt niet gegraven in de nabijheid van deze leiding.
- Ten aanzien van de aanwezigheid van overige kabels en leidingen worden geen bijzondere voorzieningen/aanpassingen getroffen.

De locatie van het verlaten gasboorpunt, is weergegeven in bijlage 3 tekening 250883-OW-02-01.

1.7.2 Financiële nadeel

Voor eventueel financieel nadeel dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de uitvoering van het projectplan kan een benadeelde een beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding. Op de hierboven bedoelde verzoeken om schadevergoeding is naast artikel 7.14 van de Waterwet ook de nadeelcompensatieregeling van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden van toepassing.

1.8 Legger, beheer en onderhoud

1.8.1 Legger

De wijzigingen in vorm en afmetingen van de watergang als gevolg van dit project worden vastgelegd in de legger van het waterschap. De legger is in het kader van de Waterwet en de waterschapswet opgesteld. In de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken zoals locatie, vormgeving, afmeting en constructie van waterwegen of waterkeringen. De legger is bepalend voor de verplichtingen tussen het waterschap en burgers op het gebied van instandhouding van waterstaatswerken.

Op basis van de uiteindelijke vormgevingen en maatvoeringen na uitvoering wordt de legger aangepast. Dat gebeurt bij een eerst volgende revisie van de legger middels een inmeting, aangeleverd door de aannemer en directievoering van het project.

1.8.2 Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud van het gebied Hooge Boezem zal na oplevering van het project worden uitgevoerd door Stichting Zuid Hollands Landschap (ZHL), gemeente Haastrecht en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Daarbij valt onderscheid te maken tussen het terrein, ontsluitingen en de kunstwerken. Hieronder volgt de onderverdeling van de verschillende elementen;

Waterschap

- Calamiteiten-inlaatduiker rond 1,0 meter;
- Afsluitbare duikers rond 0,8 meter in compartimenteringkades;
- Afsluitbare duikers rond 0,8 meter in fietspad;
- Peilregulerende stuw met afvoerende sifon;
- Op hoogte houden van compartimenteringkades;

Stichting Zuid Hollands Landschap

- Overige duikers op eigendom ZHL;
- Diepte- en profielonderhoud watergangen op eigendom ZHL;
- Terreinonderhoud algemeen.

Gemeente Haastrecht

- Fietspad.

Beheersovereenkomst

In een, nog op te stellen, beheerovereenkomst met het Zuid-Hollands Landschap worden afspraken gemaakt over onder andere voorwaarden inzet waterberging, beheerkosten, beheer en bediening van de kunstwerken en monitoring van de effecten van de waterberging [4].

1.9 Samenwerking

Het Definitief Ontwerp (DO) is tot stand gekomen op basis van een goede samenwerking tussen Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Stichting Zuid Hollands Landschap, provincie, gemeente en gebiedsdeskundigen. Gezamenlijk is het plan opgezet en verder uitgewerkt tot een Inrichtingsplan/Voorlopig Ontwerp. De randvoorwaarden ten aanzien van de waterberging zijn hierbij onderzocht. Daarbij valt te denken aan de omvang en inhoud, debiet en duikermaatvoeringen en dergelijke.

De uitvoering van het werk valt volledig onder de verantwoordelijkheid van HDSR. De directie van het werk zal zich naast de technische aspecten ook richten op de veiligheid binnen het werkterrein maar ook op de aansluitende gebieden.

Het fietspad en de Zijdeweg zijn in beheer van de gemeente Haastrecht. In het voorbereidingstraject worden afspraken gemaakt met de gemeente m.b.t. afsluitingen en veiligheid (afzettingen, schoon houden) welke worden vertaald in een nog op te stellen bestek.

Momenteel wordt het terrein beheerd door Stichting Zuid Hollands Landschap. Na oplevering van het werk zal dat opnieuw het geval zijn behoudens enkele elementen zoals benoemd in paragraaf 1.8.2.

2 Deel II: Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

2.1.1 Toetsing Waterwet

Het project draagt bij aan de volgende doelstellingen van de Waterwet:

1. het voorkomen en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
2. bescherming/verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
3. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

2.1.1.1 1. Overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Overstroming/berging

Door de herinrichting van de Hooge Boezem kan het gebied fungeren als tijdelijke waterberging en daarmee de boezem van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel ontlasten. Door de mogelijkheid om water in te laten kan beter geanticipeerd worden op piekafvoeren. Het tijdelijk inlaten van water kan gefaseerd plaatsvinden vanwege de aanleg van een compartimenteringkade met afsluitbare duikers. Naar verwachting zal een dergelijke waterbergingfunctie eens per 5 jaar plaatsvinden.

Wateroverlast

Het gebied kent een natuurlijk verloop van het waterpeil. Hoog waterpeil in de winter en een lager peil in de zomer. In de winter wordt het gebied gevoed met regenwater tot een gewenst niveau. Middels een sifon wordt eventueel teveel aan water afgevoerd naar achterliggend gebied. De waterpeilen worden vastgelegd in het nieuwe peilbesluit voor de Lopikerwaard, naar verwachting gebeurt dit in februari 2013.

Waterschaarste

In de zomer zakt het peil op natuurlijke wijze. Bij eventuele schaarste kan het gebied aangevuld worden met water vanuit de Vlist. Hiervoor is reeds een regelbare inlaat tussen Hooge Boezem en Vlist aanwezig.

2.1.1.2 2. Chemische en ecologische kwaliteit

De aanleg van Rietland in de Hooge Boezem biedt meer leefruimte en migratieroutes voor de doelsoorten van de Kader Richtlijn Water (KRW) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Door de aanwezige (macro)gradiënten in het landschap wordt de ontwikkeling van water en oeverplanten gestimuleerd. Deze ontwikkeling biedt kansen voor diverse vogels, vissen en insecten om te schuilen, foerageren of te verblijven.

Daarnaast heeft de ontwikkeling van water- en oeverbeplanting (m.n. riet) een positieve invloed op de chemische samenstelling van het water. Met name rietvegetaties nemen stikstof en fosfor op wat een belangrijke bedrage levert aan verbetering van de waterkwaliteit.

2.1.1.3 3. Gevolgen maatschappelijke functies watersysteem

Het watersysteem zal gewijzigd worden. De bestaande slotenstructuur blijft vrijwel gehandhaafd en wordt uitgebreid met een waterplas t.h.v. het rietland. Aangezien het rietland grotendeels onder water staat zal de slootstructuur niet meer zichtbaar zijn. Deze functioneert echter nog steeds. De mogelijkheid om water te bergen brengt enige aanpassingen met zich mee. Zo wordt een compartimenteringkade aangebracht met een afsluitbare duikers zodat het inlaten van water gereguleerd kan plaatsvinden.

De bestaande percelen van het projectgebied zijn momenteel nog in gebruik als cultuurland. Door het afgraven van het weiland ontstaat een variatie aan natuurdoeltypen (moeras, dotterbloemhooiland en open water) dat past binnen de doelstellingen van de Ecologische Hoofdstructuur.

Tezamen met het realiseren van de natuurdoeltypen zorgen de bestaande fiets- en wandelpaden voor een vergroting van de belevingswaarde voor recreanten.

2.1.2 Overige wet- en regelgeving

2.1.2.1 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Aangezien het gebied binnen de EHS valt zijn mitigerende maatregelen uitgevoerd naar aanleiding van de aanleg van het fietspad. Ontwikkeling van droge en natte natuur is daarbij van belang in combinatie met (extensief) recreatief medegebruik en behoud van cultuurhistorische waarden. Gelijktijdig gebruik van het gebied als calamiteitenberging is goed mogelijk mits de frequentie geen negatieve invloed heeft op de ontwikkeling van natuurwaarden.

Bij de herinrichting zoals omschreven in dit projectplan zijn alle onderdelen vertegenwoordigd zonder dat ze met elkaar conflicteren.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

2.2.1 Toets beleid hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden

2.2.1.1 Inrichtingsplan natuurontwikkeling en waterberging in de Hooge Boezem achter Haastrecht (2010/11)

In 2003 is een inrichtingsvisie opgesteld voor de inrichting van de Hooge Boezem waarin 4 aspecten worden gecombineerd, te weten; waterberging, natuurontwikkeling, cultuurhistorie en recreatie. Dit rapport is opgesteld in opdracht van de Provincie, gemeente Vlist, Stichting gemaal Hooge boezem, ZHL en HDSR.

De provincie Zuid-Holland, Stichting het Zuid-Hollands Landschap en het waterschap hebben de inrichtingsvisie geactualiseerd en een inrichtingsplan opgesteld in 2010/11.

Op basis van het inrichtingsplan, waarin varianten worden aangedragen is gekozen voor de variant "Waterberging gecombineerd met natuurontwikkeling"

Dat betekent dat de herinrichting gericht is op waterberging met een capaciteit van minimaal 40.000m³. Echter door een aanpassing van het oorspronkelijke ontwerp blijft de leiding ongemoeid tijdens de uitvoering. Deze hoeveelheid is haalbaar gebleken en uitgangspunt geweest bij de uitwerking van het Inrichtingsplan naar een Definitief Ontwerp.

2.2.1.2 Watergebiedplan Linschoterwaard

Vanuit het watergebiedplan Linschoterwaard (1 maart 2011) vloeit voort dat berging in de Lopikerwaard gerealiseerd moet worden. Rijkswaterstaat heeft namelijk de voorwaarde gesteld aan de realisatie van gemaal Waardsedijk (extra uitslag van water op de Gekanaliseerde Hollandse IJssel) dat extra waterberging in de Lopikerwaard moet worden gerealiseerd. Realisatie van de waterberging is onderdeel van de in concept opgestelde bestuursovereenkomst tussen Rijkswaterstaat en het waterschap betreffende gemaal Waardsedijk.

2.2.2 Toets overig beleid

2.2.2.1 Bestemmingsplan

Om de herinrichting voor natuur, waterberging, cultuurhistorie en recreatie mogelijk te maken heeft de gemeente Vlist begin 2011 het bestemmingsplan Landelijk gebied 2010 aangepast en vastgesteld. De Hooge Boezem is hierin bestemd als natuur en waterberging. Zie bijlage 4.

2.2.2.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Het projectgebied valt binnen de EHS waardoor enkele doelstellingen van kracht zijn bij de herinrichting en het beheer van het gebied.

Het realiseren van een grotere bergingscapaciteit wordt gecombineerd met het graven van gevarieerde natuurelementen zodat een gebied ontstaat met ondiep water, verlandingen, oevervegetatie en vochtig en droog grasland de verscheidenheid biedt mogelijkheden voor verblijf en ontwikkeling van diverse flora en fauna. Naast de ecologische uitgangspunten stelt de EHS ook eisen ten aanzien van extensieve recreatie en cultuurhistorie.

2.2.2.3 Nationaal park; Groene Hart

Het projectgebied de Hooge Boezem valt binnen het Hollands-Utrechts veenweidegebied met de kernkwaliteiten:

- grote mate van openheid;
- strokenverkaveling met hoog percentage water en land;
- veenweidenkarakter.

Al deze kernkwaliteiten komen terug in het opgestelde inrichtingsplan en de uitwerking daarvan in het Definitieve Ontwerp.

2.3 Verantwoording van de keuzen in het project

2.3.1 Waterberging

2.3.1.1 Compartimenteringkade

Het gebied Hooge Boezem wordt op een dusdanige wijze ingericht dat het zal fungeren als waterbergingsgebied voor piekafvoeren. Door middel van een compartimenteringkade wordt het gebied in compartimenten verdeeld. Op die manier kan het voorkomen dat slechts een deel gebruikt wordt (rietland). Door in eerste instantie het dotterbloemhooiland en de standweiden te ontzien worden negatieve effecten van de berging vrijwel uitgesloten. Door de compartimentering kan water gecontroleerd worden ingelaten. De kruin van de kade is verschillend in breedte vanwege het beheer van het gebied door Stichting Zuid Hollands Landschap. De hoogte is overal gelijk.

2.3.1.2 Kunstwerken

De kade tussen de Hooge Boezem en de Vlist is voorzien van een calamiteiteninlaat. De inlaat is doorgaans afgesloten. Ter plaatse van de inlaat zijn maatregelen getroffen om de capaciteit van de inlaat te waarborgen. Zo worden watergangen verdiept aangelegd en worden rondom de uitgangen voorzieningen getroffen voor behoud van het profiel tegen de sterke waterstroming (betonblokmatten)

De compartimenteringkade wordt op strategische plakken voorzien van afsluitbare (regelbare) duikers. Op het moment dat een tweede of derde compartiment gebruikt moet worden kunnen de duikers worden opgezet. De duikers worden eveneens voorzien van voorzieningen voor behoud van profiel i.v.m. sterke waterstromingen.

De waterafvoer van het gebied vindt plaats door middel van een sifon. Doordat een regelbare stuw de waterhoogte bepaald is het mogelijk verschillende waterregimes te voeren. Standaard zal de hoogte op het winterpeil ingesteld staan. Bij calamiteiten kan dat worden verhoogd tot het gewenste peil.

2.3.1.3 Grondverzet

Om de waterberging te kunnen realiseren is grondverzet nodig. Er wordt getracht zoveel mogelijk te verwerken in het projectgebied. De vrijgekomen grond wordt verwerkt in de compartimenteringkade en het op te hogen wandelpad (verlengde Zijdeweg). De overige vrijkomende grond wordt afgevoerd.

2.3.2 Ecologie

2.3.2.1 Open water

De bestaande slotenstructuur wordt uitgebreid met een waterplas. Ondanks dat deze plas niet zichtbaar is, vormt deze een belangrijk onderdeel voor de variatie in het landschap en als onderdeel voor het leefgebied van vissen. Aansluitend op het water vormt zich het Rietland dat naar verwachting na enkele jaren volgroeid zal zijn. Het open water vertegenwoordigd daarentegen het 'open karakter' dat als doelstelling is vastgelegd.

2.3.2.2 Rietland

Binnen het eerste compartiment is dit element grootschalig aanwezig. Binnen het rietland wordt een macoreliëf aangebracht waarbij grote delen net onder of net boven de het winterpeil liggen. Hierdoor

ontstaan plas-dras situatie en kleine eilandjes. De combinatie met het aangrenzende open water zorgen voor een afwisseling waar uitstekende mogelijkheden zijn voor diverse flora en fauna. De organische vormen contrasteren sterk met het strokenlandschap van de standweiden.

2.3.2.3 Dotterbloemhooiland

Binnen het gebied is één perceel aangewezen om te ontwikkelen tot dotterbloemhooiland. De oevers worden vergraven met een langzaam oplopend verhang. Overstroming van het gebied is noodzakelijk en past om die reden uitstekend in de waterbergingfunctie met relatief lage frequentie. Het grasland zelf zal middels extensief maaien vorm moeten krijgen en ligt bij de verantwoordelijkheid van de beheerder.

2.3.2.4 Standweide

De standweide ligt voornamelijk in het noordelijke deel van de Hooge Boezem en zal zo veel mogelijk worden ontzien in geval van waterberging. Het gebied kenmerkt zich door de strokenverkaveling en open structuur en is uitermate belangrijk voor weidevogels.

2.3.3 Recreatie

Binnen het projectgebied Hooge Boezem zijn een fietspad, halfverhard wandelpad en graspad aanwezig. Het fietspad en halfverharde wandelpad zijn in 2010 aangelegd en zullen op enkele plekken opengebroken worden om duikers aan te leggen. Tezamen met het graspad dat in het verlengde van de Zijdeweg ligt vormen ze de recreatieve elementen. Vanaf deze elementen kunnen gebruikers genieten van de veelzijdigheid van het gebied zonder dat de waterbergingfunctie in het geding komt. Het graspad wordt opgehoogd in verband met het te voeren waterpeilregime. Door de ophoging kunnen wandelaars over de rietkraag kijken met een overzicht over het gehele landschap.

2.3.4 Cultuurhistorie

Door een groot deel van de standweiden te handhaven blijft de strokenverkaveling in tact. Daarnaast blijft de begroeiing laag wat bijdraagt aan het open landschap. Deze twee uitgangspunten zijn belangrijk aangezien het gebied valt onder Nationaal Landschap *Het Groene Hart*.

2.3.5 Kabels en leidingen

In eerdere stadia (Inrichtingsplan en Definitief Ontwerp) zijn reeds KLIC meldingen gedaan. Ter plaatse van de graafwerkzaamheden zijn geen kabels en leidingen aanwezig. In het gebied liggen wel een een verlaten gasboorpunt van de NAM en een KPN leiding. Beiden worden ongemoeid gelaten tijdens de uitvoering. Zoals gebruikelijk zal de aannemer bij aanvang van de uitvoering opnieuw een zgn. KLIC-melding doen. Hiermee worden alle nutsbedrijven gevraagd om gegevens aan te leveren m.b.t. de locatie van kabels en leidingen.

2.4 Benodigde vergunningen en meldingen

Voorafgaand aan start uitvoering dient het hoogheemraadschap in het bezit te zijn van onderstaande vergunningen.

Omgevingsvergunning (mogelijk)

Op grond van het vastgestelde bestemmingsplan Landelijk gebied 2010 dient het hoogheemraadschap mogelijk een omgevingsvergunning aan te vragen bij de gemeente Vlist.

Of een omgevingsvergunning benodigd is, hangt af of het wandelpad al dan niet opgehoogd wordt. Dit dient te worden afgestemd met de gemeente.

Ontgrondingmelding

De uit te voeren werkzaamheden bestaan uit waterstaatkundige aanpassingen die geregeld zijn binnen de watervergunning en grondverzet dat geregeld is in de ontgrondingmelding.

Aanpassingen aan ontsluitingen, bouwwerken of het kappen van houtopstanden is niet aan de orde.

Voor de omvorming van standweiden naar Rietland, Open water en Dotterbloemhooiland zal grond worden ontgraven. Gezien de hoeveelheid en de maximaal te ontgraven diepte wordt volstaan met een ontgrondingmelding. Deze zal na gereedkomen van het Definitief Ontwerp worden ingediend ter goedkeuring bij bevoegd gezag.

Ontheffing Flora- en faunawet

Uit de natuurtoets [3] is gebleken dat een dergelijke ontheffing niet benodigd is. Wel dient men bij de uitvoering rekening te houden met een aantal beperkingen en randvoorwaarden. De zijn expliciet benoemd in de natuurtoets. De belangrijkste conclusie is dat gewerkt mag worden onder de gedragscode (geldend voor de Waterschappen).

3 Deel III: Rechtsbescherming

3.1 Procedure

3.1.1.1 Zienswijze in de ontwerpfase

Het ontwerp projectplan heeft gedurende zes weken (van 13 maart 2013 tot 23 april 2013) ter inzage gelegen. Belanghebbenden konden in deze periode een zienswijze over het plan indienen. In totaal zijn twee zienswijzen over het plan ingediend, deze hebben niet geleid tot aanpassing van het ontwerp projectplan. Op 30 juli 2013 is het projectplan door het college van dijkgraaf en hoogheemraden vastgesteld.

3.1.1.2 Beroep na vaststelling

Na vaststelling van het projectplan kan degene wiens belang rechtstreeks bij het projectplan is betrokken beroep instellen, conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Hij dient daartoe binnen zes weken na de bekendmaking van het projectplan beroep in te stellen bij de rechtbank. Een beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het projectplan waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van beroep. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen zienswijzen over het ontwerp van dit projectplan naar voren heeft gebracht. Een beroepschrift moet in enkelvoud worden gericht aan de Rechtbank Utrecht, Sector Bestuursrecht, Postbus 13023, 3507 LA Utrecht, onder overlegging van een afschrift van dit projectplan. Het beroep kan ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

3.1.1.3 Voorlopige voorziening

Aangezien het instellen van beroep geen schorsende werking heeft (dat wil zeggen dat het projectplan direct in werking treedt), kan een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) worden ingesteld indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen dat vereist. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Utrecht, op het bovengenoemde adres. Een voorwaarde hiervoor is dat ook beroep wordt ingesteld.

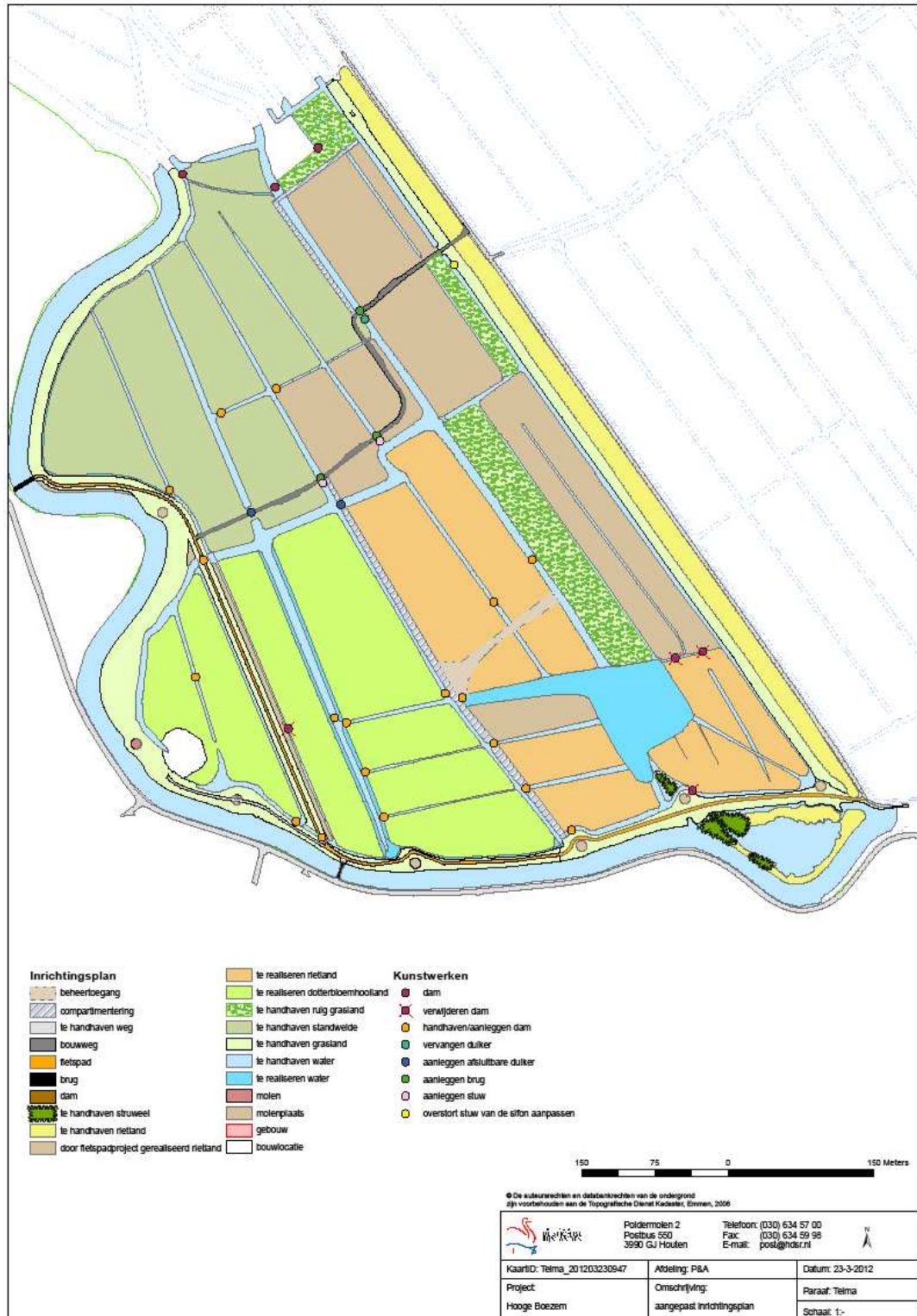
Voor de behandeling van het beroep en voor het verzoek tot voorlopige voorziening is afzonderlijk griffierecht verschuldigd van €156,--voor natuurlijke persoon en €310,--voor een rechtspersoon.

4 Deel IV: Bijlagen

Bijlage 1: Bronvermelding

- [1] Dienst Landelijk Gebied, *Inrichtingsplan natuurontwikkeling en waterberging in de Hooge Boezem achter Haastrecht*, d.d. 1 november 2011
- [2] Hooge Boezem; waterberging en natuurontwikkeling - Uitvoeringsplan - DO projectnummer 250883; revisie D0; 29 oktober 2012; door Advies- en ingenieursbureau Oranjewoud
- [3] Natuurtoets d.d. 11-9-2012, door Advies- en ingenieursbureau Oranjewoud
- [4] Aangehouden voorstel aan College - Nummer 515122, datum 6 maart 2012

Bijlage 2: Topografische situatie

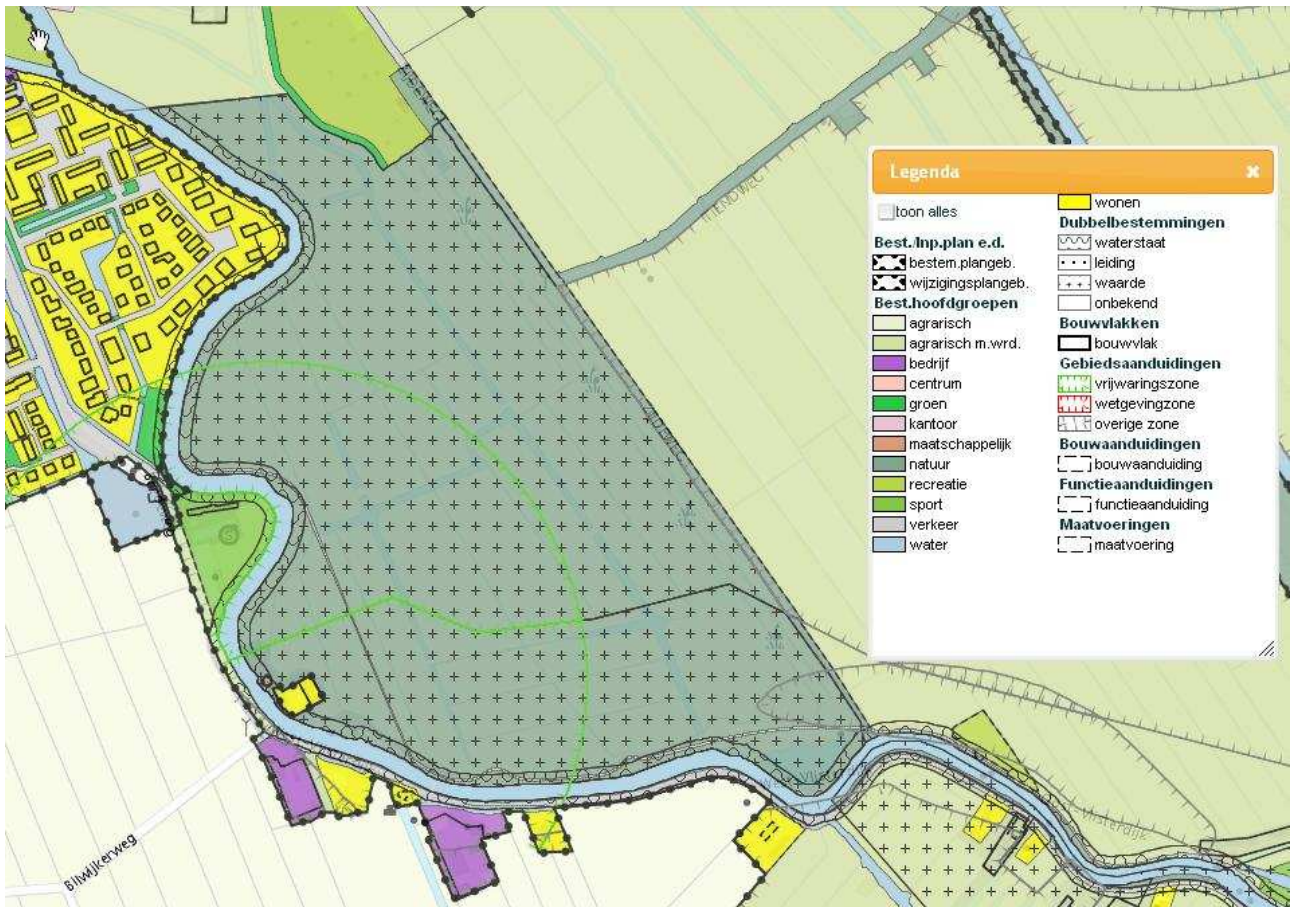

Bijlage 3: Uitvoeringsplan (DO) d.d. 31-01-2013

Los bijgevoegd:

Tekeningnummer	Tekening omschrijving
250883-OW-2-01	Definitief ontwerp Bestaande / verwijderen situatie
250883-S-2-01	Definitief ontwerp Nieuwe situatie
250883-PR-2-01	Definitief ontwerp Dwarsprofielen

Bijlage 4: Vastgestelde bestemmingsplankaart

Bijlage 5: locatie verlaten gasboorpunt NAM

